

Vpády botaniků do online výuky škol během covidu

Prezenční výuka na vysoké škole je běžnou součástí práce vědců a vědkyň v Botanickém ústavu. Náš kolega dr. Martin Adámek při výuce studentů na katedře botaniky Přírodovědecké fakulty UK v Praze využívá učební pomůcky, z nichž některé jsou i přes 100 let staré. Se svou fotkou preparátů nazývaných slangově „kompoty“ se zapojil do soutěže Akademie věd ČR Věda fotogenická.

Foto M. Adámek

Projekt Vědci do výuky vznikl podobně spontánně jako loni na jaře Věda na doma (<https://www.avcr.cz/cs/pro-verejnost/veda-na-doma>). Tehdy v první vlně pandemie nemoci covid-19 začali vědci a vědkyně natáčet online videa s přednáškami nebo povídáním pro děti a studenty. K nim brzy přibyla také videa pokusů na doma a rozhovory ve formě podcastů.

Takto zní informace z webu Akademie věd ČR, která se na nás obrátila na konci března, zda bychom jí nemohli s touto aktivitou pomoci. Neváhali jsme s kolegou Radimem Hédlem ani chvíli. Celkem jsme tak mezi dubnem a červnem vpadli do výuky asi 45 základních i středních škol po celé republice. Podobný počet vědců a vědkyň z celé akademie se této akce také zúčastnil, a to např. z oboru psychologie, jazykových věd, sociologie, logiky, planetologie, seismologie, meteorologie, virologie nebo molekulární biologie.

Někteří připravovali experimenty, jiní nechali žáky a studenty klást otázky, ale vždy se to muselo přizpůsobit dané věkové skupině. Nežůstalo jen u průměrné vyučovací hodiny, ale měli jsme možnost absolvovat např. celodenní konferenci Dny udržitelnosti, kterou pořádalo gymnázium Na Zatlance, nebo si popovídat s Vodními skauty. Vzhledem k dosti často pomalému připojení nešlo příliš využívat pohyblivé obrázky, a tak to bylo na naší improvizaci. Studentům jsme např. představili náš časopis Botanika nebo aktivity Platformy pro krajinu (nasekrajinu.eu). Dále jsme volně popisovali nejnovější poznatky z výzkumu proměn lesní

vegetace a invazní biologie. Věnovali jsme se otázkám krajiny. Studentů jsme se např. ptali, zda ví, co stojí za úbytkem zemědělské půdy u nás průměrně 15 ha denně, poklesem počtu polního ptactva v zemědělské krajině od 20. let minulého století o 90 % a faktem, že jsme vyhubili kolem 20 druhů našich motýlů. Děti nejvíc zajímalo, co se stane, až bude naše krajina člověkem zničená, a další katastrofické scénáře. Trochu je překvapilo, že rozpad smrkových monokultur za takovou katastrofu z botanického hlediska nepovažujeme. Radim Hédl mluvil o biodiverzitě lesů a o tom, že sázení stromů nás nespasí. Napsal k tomu i zajímavý článek v časopise Vesmír. O tom všem jsme si povídali, ale co si z toho každý odnesl, už bylo na něm. Většina rozhovorů se odehrávala u nás doma a menší děti zajímalo někdy více, co se děje za našimi zády, kde se proháněli domácí miláčci. My jsme končili sice vyčerpaní, ale s pocitem, že naše práce zajímá nejen učitele, ale i mladé. Potvrdilo se to z mnoha zpětných reakcí, které jsme dostali. ■

Petr Petřík vystudoval geobotaniku na Katedře botaniky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a poté (2000) nastoupil do Botanického ústavu AV ČR v Průhoncích. Kromě organizační práce (Platforma pro krajinu, časopis Botanika) se věnuje výzkumu vegetace a floristice.

Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu